

بِسْمِ تَعَالَى

راهبرد، سیاست‌ها و اقدام‌های اساسی

صندوق توسعه ملی برای تحقق شعار سال ۱۴۰۰

با عنایت به فرمایشات رهبر معظم انقلاب اسلامی در تعیین شعار سال ۱۴۰۰، به پیوست راهبردها، سیاست‌ها و اقدامات اساسی مرتبط با صندوق توسعه ملی، برای تحقق شعار سال که به تفکیک راهبردهای سه‌گانه تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها، تهیه شده است.

تحقق اهداف و راهبردهای این مهم با همکاری و تعامل بخش‌های مرتبط در سال جاری، گام اساسی برای رونق تولید خواهد بود.

رئیس هیئت عامل صندوق توسعه ملی

تولید

پشتیبانی‌ها

مانع‌زدایی‌ها

شعار «تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» تداوم شعار سال ۱۳۹۹ بوده و پیام ثبات و استمرار نگاه حمایت از تولید در سیاست‌های کشور را دارد. صندوق توسعه ملی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین تأمین‌کنندگان منابع مالی جمهوری اسلامی در تحقق شعار سال ۱۴۰۰ در گام اول نسبت به پیاده‌سازی پیام نوروزی و سخنرانی نوروزی رهبر معظم انقلاب به‌عنوان مبانی نظری شعار سال اقدام و سپس ۳ راهبرد (تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها) انتخاب و نسبت به طراحی سیاست‌ها و اقدام‌های اساسی در بازه یک‌ساله اقدام نموده است.

الف: راهبردها، سیاست‌ها و اقدام‌های اساسی

راهبرد	سیاست	اقدام اساسی
تولید	<p>۱. تخصیص بهینه منابع صندوق توسعه ملی در جهت توسعه و توانمندسازی بخش خصوصی</p> <p>۲. جهت‌دهی وام‌های صندوق توسعه ملی به توسعه سرمایه‌گذاری با تأکید بر بخش‌های پیشرو</p> <p>۳. ایجاد سازوکار بهینه در حیطه اختیارات صندوق توسعه ملی در جهت اجرای قوانین تشویقی و پشتیبانی‌کننده بخش تولید</p> <p>۴. اصلاح و بازنگری در روش تأمین مالی طرح‌های سرمایه‌گذاری</p> <p>۵. نظارت و کنترل بر مصارف صندوق در راستای مدیریت بهینه نقدینگی</p>	<p>۱. اولویت اعطای تسهیلات برای تولید واکسن کرونا در سال ۱۴۰۰ (۱-۲-۳)</p> <p>۲. اولویت اعطای تسهیلات ارزی به بنگاه‌های بزرگ مقیاس مطابق شیوه‌نامه صندوق (۱-۲-۴)</p> <p>۳. اولویت اعطای تسهیلات از محل منابع صندوق توسعه ملی به طرح‌های واردکننده کالاهای سرمایه‌ای (۱-۲-۴)</p> <p>۴. افزایش سهم سرمایه در گردش در تسهیلات اعطایی جهت رونق بخشی به فعالیت‌های اقتصادی (۱-۲-۳)</p> <p>۵. مشارکت فعال صندوق توسعه ملی با صندوق‌های مشابه خود در خارج از کشور به‌منظور جذب سرمایه‌گذاران خارجی به فعالیت در ایران (۳)</p> <p>۶. تجهیز منابع مالی خارجی از طریق خطوط اعتباری بانک‌های تجاری خارجی و بانک‌های توسعه‌ای به نفع بخش خصوصی (ایجاد صندوق مشترک) (۱-۲-۴-۵)</p> <p>۷. جهت‌پذیری از افزایش مطالبات معوق و غیر جاری از محل تسهیلات صندوق توسعه ملی و نظارت بر عملکرد بانک‌های عامل در خصوص ارزیابی فنی، مالی و اقتصادی، نسبت به آنالیز حساسیت و ارتقای شاخص‌های رتبه‌بندی بانک‌ها در سال ۱۴۰۰ (۱-۲-۴-۵)</p> <p>۸. پایش مداوم رفتار مالی صندوق در ادوار تجاری جهت هدایت مناسب منابع و تقویت اثربخشی منابع در تسهیلات اعطایی و عاملیت‌ها (۵)</p> <p>۹. اندازه‌گیری تاب‌آوری بانک‌های عامل نسبت به تغییرات ارزی و تورمی جهت اعطای تسهیلات ارزی (۵)</p> <p>۱۰. طراحی سبد بهینه ارزی در سال ۱۴۰۰ با هدف کاهش زیان ناشی از نوسانات ارزی (۱-۵)</p> <p>۱۱. متناسب‌سازی مدت قراردادهای سپرده‌گذاری ریالی بر اساس ویژگی‌های بخش اقتصادی (۱-۲-۳)</p> <p>۱۲. تحلیل ادامه وضع موجود و ارائه راهکار در اصلاح عملکرد صندوق توسعه ملی تحت نظام نامه و اساسنامه (۱-۲-۳)</p>

راهبرد	سیاست	اقدام اساسی
پشتیبانی‌ها	افزایش ظرفیت تحقیق و توسعه در حوزه تأمین مالی	<p>۱. فراهم کردن زمینه اجرایی شدن روش تأمین مالی مقید^۱ در صندوق توسعه ملی از طریق ساز و کار طراحی شده توسط بانک مرکزی ج.ا. و قوانین و ضوابط صندوق، موضوع قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۵</p> <p>۲. بهره‌گیری از ابزارهای تشویقی برای طرح‌ها و بانک‌های موفق</p> <p>۳. حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دکتری با هدف اثربخشی صندوق توسعه ملی در سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی و مدیریت منابع</p> <p>۴. اولویت حمایت مالی، حقوقی و نهادی از بنگاه‌های اقتصادی برای استفاده از فناوری‌های داخلی و بومی کردن فناوری‌های بین‌المللی در راستای اجرای قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی</p> <p>۵. تأمین مالی و تسهیل شکل‌گیری و توسعه شرکت‌های کوچک و متوسط خصوصی و تعاونی که در زمینه تجاری‌سازی دانش و فناوری به‌ویژه تولید محصولات مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته و صادرات خدمات فنی و مهندسی فعالیت می‌کنند</p> <p>۶. اعمال سیاست‌های حمایتی در راستای تشویق طرف‌های خارجی قراردادهای بین‌المللی و سرمایه‌گذاری خارجی برای انتقال دانش فنی و بخشی از فعالیت‌های تحقیق و توسعه مربوط به داخل کشور و انجام آن با مشارکت شرکت‌های داخلی</p> <p>۷. توجه به سطح فناوری و دانش‌بنیان بودن و سوابق گیرندگان وام در امهال‌ها در صندوق توسعه ملی</p> <p>۸. اولویت اعطای تسهیلات به طرح‌های متقاضی دارای قرارداد فعال همکاری فنی و مطالعاتی با دانشگاه‌های مطرح کشور</p>
مانع‌زدایی‌ها	<p>۱. بهبود محیط کسب‌وکار و تقویت توان رقابت‌پذیری</p> <p>۲. تقویت رویکرد برون‌گرا و تعامل مؤثر و سازنده با اقتصاد جهانی</p> <p>۳. توسعه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی با رویکرد صادراتی و جذب دانش فنی</p>	<p>۱. اجرایی شدن عدم شمول بخش خصوصی در خصوص تهیه پیوست فناوری موضوع تبصره ۸ بند ب ماده ۵ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۵ (۱-۲)</p> <p>۲. بهره‌گیری از توان نهادهای مشاوره‌ای کسب‌وکار (کلینیک‌های کسب‌وکار) (۱)</p> <p>۳. زمینه‌سازی برای ورود شرکت‌های مهندسی مشاور خارجی با شریک ایرانی به قراردادهای ایرانی (۱-۲-۳)</p> <p>۴. تعریف پروژه‌های پژوهشی و تحقیقاتی به‌منظور شناسایی و رفع موانع اعطای تسهیلات به صادرات خدمات فنی و مهندسی، سرمایه‌گذاران خارجی متقاضی سرمایه‌گذاری در ایران، مشتریان خارجی خریدار کالا و خدمات ایرانی و هدایت سرمایه‌گذاران خارجی جهت مشارکت با بخش‌های خصوصی توانمند داخلی (۱-۲-۳)</p> <p>۵. ارتقای تعاملات با نهادها و مؤسسات مالی بین‌المللی و بانک‌های توسعه‌ای منطقه‌ای و بین‌المللی که کشور عضو آن‌هاست (۱-۲-۳)</p> <p>۶. اقدام لازم در راستای اجرایی نمودن قوانین، مقررات، و مصوبات هیئت امناء در خصوص جنبه‌های تشویقی و حمایت از تولید و اشتغال (۱-۲-۳)</p>

^۱ ماده (۷) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۵: به‌منظور فراهم نمودن سازوکار تأمین مالی معطوف به حداکثر استفاده از توان داخلی کشور:

ب - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است، شرایط زیر را برای بانک‌های عامل فراهم سازد:

۳ - سازوکار روش تأمین مالی مقید را طراحی و به بانک‌ها ابلاغ کند. بانک‌های تخصصی دولتی و غیردولتی موظف به اجرای این روش هستند.

تبصره - صندوق توسعه ملی مکلف است روش تأمین مالی مقید را در چهارچوب قانون و ضوابط قانونی خود اجرائی کند.

۱- پیام نوروزی به مناسبت آغاز سال ۱۴۰۰

- ۱- سال ۹۹ با حوادث گوناگون و بعضاً بی‌سابقه‌ای پایان یافت. یکی از آن حوادث که حتماً بی‌سابقه و ناآشنا بود برای ملت ما، پدیده‌ی کرونا بود که تقریباً زندگی همه‌ی ملت را به نحوی تحت تأثیر قرارداد؛ هم کسب‌وکارها را، هم محیط‌های درسی را، هم اجتماعات دینی را، هم مسئله‌ی سفرها را، ورزش را و دیگر مسائل گوناگون کشور را تحت تأثیر قرارداد و ضربه‌ی سختی هم به اشتغال در کشور زد.
- ۲- شعار سال ۹۹ «جهش تولید» بود. من اگر بخواهم بر اساس گزارش‌های متعدّد مردمی و دولتی و دستگاه‌های مختلف و جهات مختلف -که از همه جهت به ما گزارش می‌رسد- یک ارزیابی‌ای بکنم، باید بگویم این شعار تا حدّی تا حدّی تا حدّی قابل قبولی تحقق پیدا کرد، یعنی جهش تولید در بخش‌هایی از کشور و بخش‌هایی از مسائل گوناگون کشور تحقق پیدا کرد، اگرچه در حدّ انتظار نه؛ یعنی در آن جاهایی هم که این شعار تحقق پیدا کرد که غالباً در کارهای زیربنایی و سازندگی و امثال این‌ها بود، نتیجه‌ی آن در اقتصاد عمومی کشور و در معیشت مردم مشهود نشد، یعنی این حرکت احساس نشد، درحالی‌که انتظار ما این بود که جهش تولید بتواند گشایشی در وضع مردم به وجود بیاورد. البته شعار جهش تولید به معنای واقعی کلمه یک شعار به تمام معنا انقلابی است، شعار مهمی است. جهش تولید اگر به‌درستی در کشور اتفاق بیفتد -که ان‌شاءالله اتفاق خواهد افتاد- هم تأثیرات عمیق اقتصادی در کشور می‌گذارد -در مورد ارزش پول و بقیه‌ی مسائل عمده‌ی اقتصادی تأثیر می‌گذارد- و هم علاوه‌ی بر آن‌ها موجب اعتماد به نفس ملی می‌شود، موجب رضایتمندی عمومی مردم می‌شود، تضمین‌کننده‌ی امنیت ملی می‌شود؛ یعنی اگر تولید جهش‌یافته در کشور ان‌شاءالله اتفاق بیفتد که امیدواریم اتفاق بیفتد، این عوارض مهم و این منافع بزرگ بر آن متحقق می‌شود.
- ۳- سرمایه‌گذاری در امر تولید احتیاج دارد به مشوّق. بایستی کسانی که می‌توانند سرمایه‌گذاری کنند تشویق بشوند به این کار و اوضاع کسب‌وکار در کشور به نحوی باشد که برای این‌ها تشویق‌کننده بشود که وارد این کار بشوند، یا هزینه‌ی تولید برایشان افزایش پیدا نکند که متأسفانه این‌ها اتفاق نیفتاده؛ یعنی ملاحظات لازم انجام نگرفته؛ نه آن‌چنان مشوّقی وجود داشته و نه در مورد هزینه‌های تولید فکری شده. در یکی از سال‌ها -حالا شاید سال ۹۹ نبود، شاید سال ۹۸- هزینه‌ی تولیدکننده از هزینه‌ی مصرف‌کننده بالاتر بوده. خب این‌ها یک‌چیزهایی است که مانع پیشرفت تولید است.
- ۴- امسال -سال ۱۴۰۰- یک زمینه‌ی خوبی برای شکوفایی جهش تولید وجود دارد که از این بایستی حدّ اکثر استفاده را کرد. باید این حرکت با جدّیت دنبال بشود و به‌طور عمده حمایت‌های قانونی و دولتی و حکومتی از همه سو نسبت به جهش تولید انجام بگیرد.
- ۵- چه این دولت تا وقتی که بر سر کار است، چه دولت آینده از اوّل استقرار بایستی همت خودش را بر این قرار بدهد که موانع را برطرف کند و حمایت‌های لازم را انجام بدهد و ان‌شاءالله جهش تولید به معنای واقعی کلمه در امسال انجام بگیرد. لذا من شعار امسال را این‌جور تنظیم کردم: «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها»؛ یعنی شعار این است: تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها. ما بایستی تولید را محور کار قرار بدهیم و حمایت‌های لازم را انجام بدهیم و مانع‌ها را از سر راه تولید برداریم.

۲- سخنرانی نوروزی رهبر انقلاب خطاب به ملت ایران

- ۱- البته در بخش‌های مهمی از تولید پیشرفت‌هایی حاصل شد که در برخی موارد می‌توان به آن جهش نیز اطلاق کرد که همین روند باید با قوت بیشتری ادامه یابد.
- ۲- موانع تولید بسیار بیشتر است که باید در صداوسیما تبیین و با کمک دستگاه‌ها و مردم رفع شود.
- ۳- ورود مواد اولیه یا تجهیزات موردنیاز تولید را ضروری خواندند و افزودند: افزایش قدرت خرید مردم، قطع دست واسطه‌ها، مبارزه با فساد و اصلاح نظام بانکی و گمرکی از دیگر اقدامات لازم برای تحقق شعار سال است که اگر این کارها با جدیت دنبال شود، یقیناً امسال تحولی در اقتصاد کشور ایجاد می‌شود.
- ۴- برخی آیه‌ی یأس می‌خوانند و راه را بن‌بست نشان می‌دهند اما اصلاً این‌طور نیست و ایران می‌تواند با استفاده از ظرفیت‌های مختلف داخلی از شکوفاترین اقتصادهای منطقه و حتی جهان باشد.
- ۵- استفاده از این ظرفیت‌ها احتیاج به معجزه ندارد. بلکه مدیریتی قوی، دارای احساس مسئولیت، ضد فساد و دارای برنامه جامع اقتصادی می‌خواهد.
- ۶- همین کارشناسان بانک جهانی معتقدند ظرفیت‌های سرزمینی و انسانی زیادی در ایران وجود دارد که در صورت استفاده از آن‌ها، رتبه‌ی اقتصادی ایران به رتبه ۱۲ می‌رسد که بسیار مهم است.
- ۷- کسانی که سرمایه لازم را دارند و آحاد مردم که می‌خواهند مانند کمک مؤمنانه به کمک تولید بیایند، می‌توانند در این زمینه فعال شوند که خیریه‌های مردمی، نهادهای انقلابی و امنای مساجد فعال باید برای ساماندهی این مسئله مهم برنامه‌ریزی کنند.
- ۸- استفاده از ظرفیت‌ها و نیروهای داخلی برای تولید کالاهای تحریمی و کاهش و بی‌اثر کردن تحریم‌هاست که ملت ایران راه دوم را انتخاب کرده و ادامه می‌دهد.
- ۹- افزایش توان علمی و افزایش حیرت‌انگیز قدرت دفاعی کشور گفتند: این واقعیات نشان می‌دهد که می‌توان تحریم را به فرصت تبدیل کرد.
- ۱۰- اقتصاد ایران را به تحریم گره نزنید و فرض را بر این بگذارید که تحریم‌ها باقی خواهد ماند.
- ۱۱- در این چند سال مکرر گفته شد که اگر تحریم برداشته یا اگر سرمایه‌گذاری خارجی شود، چنین و چنان خواهد شد، درحالی‌که این «اگر، اگرها» اقتصاد کشور را معطل و سردرگم می‌کند و بلا تکلیفی ضرر بزرگی برای اقتصاد است.
- ۱۲- جایگاه ریاست جمهوری، مهم‌ترین و مؤثرترین مدیریت کشور است و طرح برخی مسائل همچون اینکه رئیس‌جمهور اختیاراتی ندارد یا تدارکاتچی است، خلاف واقع و از روی بی‌مسئولیتی یا بی‌اطلاعی یا غرض‌ورزی است.
- ۱۳- تقریباً همه‌ی مراکز مدیریتی و اکثر امکانات حکومتی در اختیار رئیس‌جمهور است و مدیریت‌ها در بخش‌هایی مثل قضایی و نظامی در قبال ریاست جمهوری، ناچیز است.
- ۱۴- مشکلات اصلی کشور را بدانید و برای آن‌ها برنامه و راه‌حل‌ولو اجمالی داشته باشید. اقتصاد کشور و مسائل مهم آن مانند رشد تولید ملی، رشد سرمایه‌گذاری، تقویت پول ملی و مسئله تورم، موضوع امنیت کشور، آسیب‌های اجتماعی، نحوه مواجهه با سیاست‌های پیچیده دنیا و مسئله بسیار مهم فرهنگ را بشناسید.
- ۱۵- مخاطب شعاری که برای سال ۱۴۰۰ برگزیدند، آحاد مردم علی‌الخصوص تولیدکنندگان بخش‌های خصوصی و تعاونی، مجلس شورای اسلامی، دولت، قوه قضاییه و مراکز دانشگاهی هستند که باید دست در دست هم داده تا با برطرف کردن موانع حقوقی و قانونی، استفاده از ابزارهای حمایت مالی و نظارت بر اجرای قوانین راهگشای تولید باشند.
- ۱۶- پس همه باید با تکیه بر سرمایه‌های مادی و معنوی، برای جهش تولید، کمتر شدن نرخ بیکاری، افزایش اشتغال، استقلال اقتصادی کشور تلاش کنند.